

Szabadalmi kutatási szolgáltatások a Magyar Szabadalmi Hivatalban

A Magyar Szabadalmi Hivatal 2007 őszén új szolgáltatási palettát alakított ki, amelynek keretében különböző típusú szabadalmi kutatási szolgáltatásokat nyújt a megrendelőknek – mind belföldi, mind külföldi cégeknek és magánszemélyeknek. A cikk a hivatal szerződéses szabadalomkutatási szolgáltatásai elé kitérő célokról, a tevékenység elvi és gyakorlati alapjairól, az egyes szolgáltatástípusok tartalmáról, valamint az első tapasztalatokról ad áttekintést.

Valós és latens felhasználói igények: mire jó a szabadalomkutatás?

A globalizáció, a gazdasági verseny általában és az egyes térségekben különösen növekvő üzleti aktivitás egyre fontosabbá teszi az innovációs eredmények jogi védelmét. A szabadalom intézményének alapvető és változatlanul fontos rendeltetése a találmányt megtestesítő termék, a találmány szerinti eljárás kizárólagos hasznosításának korlátozott időtartamú joga, amely eltilt másokat az utánzástól, és piaci versenyelőnyt, illetve licenrdíjbevételezt hozhat a jogosultnak. Szabadalmi bejelentést azonban számos egyéb okból is tesznek. A széles szabadalmi portfólió jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a céget komoly üzleti partnernek tekintsék, reputációt ad az üzleti tárgyalásokhoz, mérőeszköz egy társaság teljesítményértékeléséhez, csereeszköz a keresztllicencia megszerzéséhez és fegyver a kölcsönös bitorlási fenyegetéshez.

A szabadalmi oltalom megszerzése és fenntartása ugyanakkor jelentős költségekkel jár. A találmányra csak azon országok tekintetében érdemes szabadalmat szerezni, illetve azt fenntartani, amelyekben a kizárólagos oltalom hasznai (a pénzben közvetlenül ki nem fejezhető előnyöket is ide értve) a ráfordításokat jó eséllyel meghaladják. Ám ugyanennyire nyilvánvaló, hogy – főleg több országra irányulóan – az oltalomszerzésbe belefogni is csak akkor érdemes, ha a találmány szabadalomképessége alappal valószínűsíthető.

A nemzeti szabadalmi rendszerek (köztük a magyar 1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról), a regionális szabadalmi rendszerek (így az *Európai Szabadalmi Egyezmény*,

amelyhez Magyarország 2003. január 1-jén csatlakozott) és a világméretű *Szabadalmi Együttműködési Szerződés* (amelynek Magyarország ugyancsak szerződő állama) a találmányok szabadalmazhatóságának nélkülözhetetlen feltételei között egyaránt előírják az újdonságot és a feltalálói tevékenységet („inventive step”). E feltételek viszonyítási alapja a technika állása. A technika állásához minden olyan ismeret hozzátartozik, ami az elsőbbség időpontja előtt bármilyen módon, bárki számára hozzáférhetővé vált. A gyakorlatban a vizsgáló hatóságok a publikált dokumentumok – döntően a szabadalmi, kiegészítő jelleggel (de az elektronikus könyvtárak és keresőeszközök rendelkezésre állása folytán egyre kiterjedtebben) a nem szabadalmi iratok közül igyekeznek felkutatni azokat, amelyek a vizsgált találmány tárgyához a legközelebb állnak. Aki tehát előzetesen képet szeretne alkotni a találmány újdonságáról és a feltalálói tevékenység meglétéről, annak ugyanezt a kutatást kell elvégeznie, lehetőleg ugyanazon (vagy legalábbis megközelítőleg azonos tartalmú) adatbázisokban, a kapott eredményeket pedig ugyanolyan szempontok alapján kell értelmeznie, mint ahogyan – a szubjektivitást leszámítva, ám a szakmai szttenderdeket figyelembe véve – a vizsgáló hatóságok fogják.

A szabadalomjogi tisztánlátás igénye nemcsak szabadalmi bejelentés tervezése, vagy a már meglévő bejelentés elsőbbségére alapozott további bejelentések szándékánál merülhet fel, hanem számos egyéb esetben is. Köztudott, hogy a szabadalmi jogok érvényesítése legtöbbször hosszú, költséges folyamat, ami nem mindig jár a remélt eredménnyel. Érdeke lehet a szabadalmasnak, hogy mielőtt jogi lépéseket tenne a bitorlóval szemben, kiegészítő kutatás révén tisztába kerül-

jön saját szabadalmának „erősségével”. Akit pedig versenytársa bitorlási perrel fenyeget, annak (a jogkövető magatartás mellett) célszerű ugyancsak kutatás útján meggyőződni arról, hogy van-e esélye az újdonság, vagy a feltalálói tevékenység hiányára hivatkozva megsemmisíttetni az akadályozó szabadalmat. A szabadalomtisztaság feltérképezése pedig a legáltalánosabb helyzetekben, a „hétköznapi” üzleti aktivitás körében is szükséges és hasznos lehet, legyen szó új termék vagy eljárás kifejlesztéséről, licencvásárlásról, gyártásról, használatról, értékesítésről, import- vagy exporttevékenységről.

Amint már jeleztük, az oltalom megszerezhetősége, illetve mások iparjogvédelmi jogainak figyelembevétele kérdésében a számításba jöhető adatokat a szabadalmi és egyéb dokumentumok sokaságából kell felkutatni, majd ezek tényleges jogi relevanciáját is meg kell állapítani. Ez különleges szakértelmet igényel.

És miért pont a Magyar Szabadalmi Hivatal?

A *Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH)* sok évtizedes tapasztalattal bír a szabadalmi kutatások végzésében. Munkatársai magasan képzett szabadalmi elbírálók, akik szakterületüket – a technika különböző területeit – kellőképpen ismerik, önálló döntési szinten elsajátították a hatósági eljárásokhoz szükséges iparjogvédelmi tudnivalókat, valamint mindennapi munkájuk során gyakorlatot szereztek a különféle kutatási eljárások alkalmazásában és a szabadalmazhatósági elemző vizsgálatokban.

A tudásbázis mellett nélkülözhetetlen a megfelelő kutatási források rendelkezésre állása is. A magyar iparjogvédelmi elektronikus adatbázis (*PIPACS*) és a magyar szabadalmi leírások mellett – az *Európai Szabadalmi Szervezet* keretében történő együttműködésnek köszönhetően – az MSZH szabadalmi elbírálóinak online hozzáférésük van mindazokhoz a szabadalmi és nem szabadalmi adatbázisokhoz, amelyek az *Európai Szabadalmi Hivatal* (*European Patent Office = EPO*) keresőrendszerén (*EPOQUE*) keresztül elérhetők.

Természetes, hogy az MSZH-nak mint a szellemi tulajdon védelméért felelős kormányhivatalnak

elsődrendű feladata a hatósági tevékenység hiánytalan és magas színvonalú ellátása; a szabadalmi kutatási aktivitásnak tehát alapvetően a szabadalmi bejelentések hatósági elbírálását kell szolgálnia. Ugyanakkor – döntően belföldi igények nyomán, szerényebb mértékben – a hivatal korábban is nyújtott szabadalmi kutatási típusú szolgáltatásokat. Ilyen volt a kilencvenes évek második felétől az ügyfelek rendelkezésére bocsátott online kutatási lehetőség fizetős adatbázisokban (hivatali szakértői asszisztencia mellett, a *Szabadalmi Tár* kijelölt számítógépéről), majd 2006–2007-ben a mai szerződéses kutatási szolgáltatások előképe, a szabadalmi elbírálók által végzett „Expressz szabadalmi kutatás”.

Az új, egységes alapokra helyezett szabadalmi kutatási szolgáltatások kimunkálásához – a formálódó igények mellett – Magyarországnak az Európai Szabadalmi Szervezetben betöltött tagságából eredő új feladatok és megragadható lehetőségek járultak hozzá döntően. Az európai szabadalmi rendszer további fejlődésének lehetséges útjait elemző „stratégiai vita” eredményeként 2006-ban fogalmazták meg az Európai Szabadalmi Hálózat koncepcióját, mint a nemzeti hivatalok és az Európai Szabadalmi Hivatal közös erőfeszítéseinek és munkamegosztásának keretét, partnerséget az európai innováció, versenyképesség és gazdasági növekedés érdekében. Az új együttműködés egyik sarokköve: szolgáltatások nyújtása a felhasználóknak a nemzeti hivatalok és az EPO részvételével létrehozott konzorcium keretében. Az EPO 2007. szeptember 1-jétől adta át a „Special searches” megbízásos szolgáltatási tevékenységet az arra vállalkozó nemzeti hivataloknak (köztük az MSZH-nak).

Végül, de nem utolsósorban: az MSZH-nak célkitűzése a Szabadalmi Együttműködési Szerződés alapján nemzetközi kutatási és elővizsgálati szervként történő működésre való felhatalmazás megszerzése önállóan vagy regionális kooperációban. Ehhez nélkülözhetetlen a technika teljes területét lefedni képes szakembergárda biztosítása, valamint meghatározott elbírálói jártasságok megszerzése és folyamatos fenntartása. A hivatal célkitűzéseinek megvalósítását segítő eszközök közé illeszkedik az, hogy a hivatal – a hatósági munka-teher által meghatározott kapacitáskorláton belül, a kereslet kielégítésére – szabadalomkutatási szolgáltatásokat is nyújt.

Ötféle szabadalmi kutatási szolgáltatás – egységes alapokon

A MSZH 2007. október 20-ával indította meg új, szerződésen alapuló szabadalmi kutatási szolgáltatásait. A későbbiekben az igényekhez igazodva bővíthető termékcsalád jelenleg a következő öt szolgáltatásfajtát foglalja magába:

- Újdonságkutatás,
- Szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatás,
- Szabadalmazhatósági vélemény,
- Jogérvényességi kutatás,
- Szabadalomtisztasági kutatás.

A címben jelzett egységes alapok a következőket jelentik:

- A kutatási szolgáltatásokat mind belföldi, mind külföldi megrendelők igénybe vehetik.
- A kutatási jelentés magyar, angol, német vagy francia nyelven kérhető.
- Megbízhatóság; minőség. Ezt egyfelől a kutatási, elemzési munkát végző szabadalmi elbírálók szakértelme, rutinja, adatforrás-hozzáférése és eszközellátottsága szavatolja, másfelől a hivatal minőségbiztosítási rendszert vezetett be az újdonságkutatás és a vizsgálat folyamataira, és ennek előírásait és ellenőrzési rendjét a kutatási szolgáltatásokra is megfelelően alkalmazza.
- Áttekinthetőség, kompatibilitás. A hivatal értékelő típusú, a szabadalmi jogban kevésbé járatos személyeknek is világos szakvéleményt és szabadalomkutatási eredményeket nyújt. Az újdonságkutatási jelentések és a szabadalmazhatósági vélemények formája, alapvető tartalma és elemzési szempontjai lényegében megfelelnek a Szabadalmi Együttműködési Szerződés keretében készülő kutatási, illetve elővizsgálati jelentéseknek.
- Bizalmas kezelés. Ez a hatósági ügyeknél is elvárás; a munkatársak köztisztviselők.
- Gyorsaság. A két „szokványosnak” tekintett szolgáltatásfajta (újdonságkutatás, szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatás) esetében a teljesítés a körülményekhez képest a lehető legrövidebb idő alatt, de legkésőbb a megrendelés beérkezésétől számított négy héten belül történik meg. A másik három szolgáltatásfajtanál a legfeljebb négyhetes határidő az árajánlat elfogadásától számít, de a megrendelő ennél rövidebb határidő iránti igényt is megjelölhet, amelynek teljesíthetőségéről az árajánlat megküldésével egyidejűleg tájékoztatják.
- Versenyképes árak. Az egyes szolgáltatásfajták díjait a konzorciumot alkotó társhivatalok szolgál-

tatási áraihoz képest az MSZH az ügyfeleknek kedvező árfekvésben állapította meg. Az újdonságkutatás és a szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatás díja fix összegű és az idézett dokumentumokról készített másolatok költségét is tartalmazza. A másik három szolgáltatásfajta díját egyedi kalkulációval állapítják meg, amelyről a megrendelő rövid időn belül árajánlatot kap.

- A hivatal a kutatási jelentést a megrendelő választása szerint postai úton, faxon vagy elektronikus úton küldi meg, illetve a hivatalban személyesen is át lehet venni.
- Az Általános Szerződési Feltételeknek – az elnevezésből is adódóan – általános hatályuk van valamennyi szabadalmi kutatási szolgáltatásra. Szokásos felépítésű, de egyedi tartalmú feltételrendszer a szolgáltatások nyújtására és igénybevételére.

Az újdonságkutatás és a szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatás igénybevételére vonatkozó szerződés a kitöltött megrendelőlap hivatal általi átvételével, a szabadalmazhatósági vélemény, a jogérvényességi kutatás és a szabadalomtisztasági kutatás igénybevételére vonatkozó szerződés a megrendelőlap alapján a hivatal által készített árajánlat elfogadásával jön létre.

A szolgáltatási díjat legkésőbb a hivatal rendelkezésre álló teljesítési határidő utolsó napjáig kell a hivatal részére megfizetni.

A hivatal a kutatási jelentésben szereplő adatoknak és következtetéseknek, különösen az általa felhasznált adatbázisok adatainak helyességéért felelősséget nem vállal.

Az iparjogvédelmi jogszabályok szerinti eljárások lefolytatását a szolgáltatások igénybevétele nem befolyásolja; azok a jogszabály szerinti eljárási cselekmény kiváltására nem alkalmasak.

Az egyes szolgáltatások tartalma, lényeges feltételei

Az újdonságkutatás

Az újdonságkutatás keretében a hivatal feltárja és rendelkezésre bocsátja azokat a szabadalmi és más publikációkat, amelyek figyelembe vehetők a megrendelő által ismertett találmány újdonsága

és a feltalálói tevékenység követelménye szempontjából.

A szolgáltatás igénybevétele a következő esetekben és szempontokból lehet előnyös:

- A szabadalmazhatóság esélyének a szabadalmi bejelentés megtétele előtti megismerésével idő, pénz és fáradság takarítható meg.
- Ha a bejelentést már benyújtották az elsőbbség biztosítására, fontos lehet minél előbb megtudni, hogy eséllyel jelenthető-e be más országokban a találmány.
- A bejelentő képet alkothat arról, hogy találmánya mennyire esik közel az ismert megoldásokhoz.

Az újdonságkutatás alapja a találmánynak a megrendelő által rendelkezésre bocsátott leírása és (ha van) rajza, a műszaki megoldás egyértelmű ismertetésével, angol, német, francia vagy magyar nyelven. Az újdonságkutatáshoz nincs szükség szabályszerű szabadalmi bejelentésre.

A kutatási jelentés az idézett dokumentumokról rövid tartalmi összefoglalást ad, és a találmányhoz való viszonyukat a nemzetközileg szokásos X, Y és A relevanciakategóriákkal jelzi. A jelentéshez az idézett dokumentumok másolatát a hivatal mellékeli.

A szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatás

A szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatás során felkutatják azokat a szabadalmi és más iratokat, amelyek figyelembe vehetők a megrendelő által ismertetett találmány újdonsága és a feltalálói tevékenység szempontjából, továbbá részletes indokolással alátámasztott vélemény készül arról, hogy a találmány kielégítheti-e a szabadalmazhatóság három alapvető feltételét: új-e és feltalálói tevékenységen alapul-e az idézett dokumentumokban foglalt ismeretekhez képest, valamint iparilag alkalmazható-e. A feltételek meglétének vagy hiányának megállapítása összehasonlító elemzésen alapul, ugyanolyan szempontok szerint, mint a Szabadalmi Együtműködési Szerződés keretében készülő elővizsgálati jelentések.

A szolgáltatás a következő előnyöket nyújthatja:

- A szabadalmazhatóság esélyének a szabadalmi bejelentés megtétele előtti megismerésével főlegesen ráfordítások takaríthatók meg.
- Megbízható előrejelzést kaphat a megrendelő a találmány szabadalmazhatóságáról, ami főleg akkor fontos, ha a kutatás során a találmány tárgyhöz különösen közel álló irat merül fel.

- A kutatás és az összehasonlító elemzés kellő viszonyítási alapot adhat egy jó szabadalmi bejelentés elkészítéséhez, a lehető legszélesebb oltalmi kör megteremtéséhez.
- Ha már megtörtént a bejelentés az elsőbbség biztosítására, fontos lehet minél előbb megtudni, hogy a találmány eséllyel jelenthető-e be más országokban. Ezen kívül a megrendelő képet alkothat a találmány inventivitásának mértékéről.

A kutatás és az elemzés alapja a találmánynak a megrendelő által rendelkezésre bocsátott leírása és (ha van) rajza, a műszaki megoldás egyértelmű ismertetésével, angol, német, francia vagy magyar nyelven. Nincs szükség szabályszerű szabadalmi bejelentésre, de a találmány jellemzőit célszerű szabadalmi igénypont(ok)ba foglalni, mert ezek hiányában kevésbé lehet pontos és megbízható a szabadalmazhatósági vélemény.

A kutatási jelentés az idézett dokumentumokról rövid tartalmi összefoglalást ad, és a találmányhoz való viszonyukat a nemzetközileg szokásos X, Y és A relevanciakategóriákkal jelzi.

A szabadalmazhatósági vélemény részletes indokolással alátámasztott előzetes megállapítást közöl arról, hogy a találmány az idézett dokumentumokban foglalt (a technika állásához tartozó) ismeretek figyelembevételével kielégítheti-e a szabadalmazhatóság három alapvető feltételét: az újdonságot, a feltalálói lépést és az ipari alkalmazhatóságot. Az indokolás a találmány és az egyes dokumentumokból nyerhető ismeretek összehasonlító elemzését tartalmazza, a szabadalmi elbírási gyakorlat szabályai szerint. A szabadalmazhatósági feltételek meglétére vagy hiányára utaló vélemény a találmány ismertetését (ha vannak igénypontok, akkor az igénypontokat) követi.

A jelentéshez az idézett dokumentumok másolatát a hivatal mellékeli.

A szabadalmazhatósági vélemény

A szabadalmazhatósági vélemény részletes indokolást tartalmazó előzetes megállapítás arról, hogy a megrendelő által ismertetett találmány kielégítheti-e a szabadalmazhatóság három alapvető feltételét: az újdonságot, a feltalálói tevékenységet és az ipari alkalmazhatóságot, az ugyancsak a megrendelő által rendelkezésre bocsátott (megjelölt) szabadalmi és más dokumentumok tükrében. A feltételek meglétét vagy hiányát összehasonlító elemzés nyomán és ugyanolyan szempontok alap-

ján állapítják meg, mint a Szabadalmi Együttműködési Szerződés keretében készülő elővizsgálati jelentéseket.

A szabadalmazhatósági vélemény elkészíttetése a következő előnyökkel járhat:

- Ha a megbízónak már rendelkezésére áll egy kutatási jelentés, vagy egyéb úton szerzett tudomást a szabadalmazást esetleg gátló szabadalmi vagy más publikációk létezéséről, időt, pénzt és fáradságot takaríthat meg a szabadalmazhatóság esélyének minél korábbi megismerésével.
- A szakértői előrejelzés a találmány szabadalmazhatóságáról különösen értékes lehet, ha a kutatás során erősen releváns dokumentum merült fel.
- Ha a megtett bejelentés elsőbbségére alapozva más országokban is terveznek bejelentést tenni, fontos minél előbb tisztában lenni a szabadalmazhatóság kilátásaival a már megismert releváns dokumentumok tükrében.
- A bejelentő előre felkészülhet a szabadalmi eljárásban felmerülő kifogások kivédésére, a lehető legszélesebb oltalmi kör biztosítására.

Az elemzés alapja a találmánynak a megrendelő által rendelkezésre bocsátott leírása és (ha van) rajza, a műszaki megoldás egyértelmű ismertetésével. A találmány jellemzőit célszerű szabadalmi igénypont(ok)ba foglalni, mert ezek hiányában kevésbé lehet pontos és megbízható a szabadalmazhatósági vélemény.

Szükséges továbbá a megrendelő által a szabadalmazhatóság szempontjából relevánsnak tekintett szabadalmi vagy más iratok benyújtása, vagy – ha azok adatbázisból letölthetők – megjelölése. A dokumentumok nyelve angol, német, francia és magyar lehet; más nyelvű dokumentumok vizsgálata külön megállapodás alapján lehetséges.

A szabadalmazhatósági vélemény részletes indokolással alátámasztott véleményt ad arról, hogy a találmány kielégítheti-e a szabadalmazhatóság három alapvető feltételét: az újdonságot, a feltalálói tevékenységet és az ipari alkalmazhatóságot. Az indokolás a találmány és az egyes dokumentumokból nyerhető ismeretek összehasonlító elemzését tartalmazza, a szabadalmi elbírálási gyakorlat szabályai szerint. A szabadalmazhatósági feltételek meglétére vagy hiányára utaló vélemény felépítése a találmány ismertetését (ha vannak igénypontok, akkor az igénypontokat) követi.

E szolgáltatás keretében a hivatal nem végez kutatást. Az elemzés során kizárólag a megrendelő által benyújtott/megjelölt dokumentumokat veti össze a találmánnyal, következésképpen a szabadalmazhatósági véleményt is csupán ezen anterioritások (előzmények) viszonylatában fogalmazza meg.

A jogérvényességi kutatás

A jogérvényességi (vitathatósági) kutatás keretében a hivatal feltárja, és rendelkezésre bocsátja azokat a korábbi szabadalmi és más iratokat, amelyek figyelembe vehetők a megrendelő által megjelölt szabadalom vitathatósága szempontjából, és részletes indokolással kísért véleményt mond arról, hogy a szabadalom tárgya az idézett dokumentumok tükrében kielégíthette-e a szabadalmazhatóság elengedhetetlen követelményeit: az újdonságot, illetve a feltalálói tevékenységet.

Milyen helyzetekben lehet célszerű igénybe venni ezt a szolgáltatást, és melyek lehetnek az előnyök?

- A megbízó jogaalapra és bizonyítékra tehet szert a találmány újdonságának, illetve a feltalálói lépésnek a kétségbe vonásához az őt üzleti tevékenységében gátló szabadalom elleni felszólalás vagy megsemmisítési eljárás megindítása érdekében.
- Licencvásárlás, vagy a szabadalmazással egyéb üzleti kapcsolat létesítése előtt célszerű jogérvényességi kutatás útján meggyőződni a találmány oltalmának erősségéről.
- Saját szabadalmának jogérvényességi vizsgálata segítheti a szabadalmazást annak a mérlegelésében, hogy tegyen-e jogi lépéseket a bitorló ellen.
- Segíthet megtalálni a legelőnyösebb megoldást akkor, ha valakit versenytársa bitorlási perrel fenyeget.

A jogérvényességi kutatás alapja egy, a megrendelő által megjelölt szabadalom, amely (illetve amelynek szabadalmi családtagja) egy, illetve több országban érvényben van, feltéve, hogy a szabadalmi dokumentum nyelve angol, német vagy francia. (Más nyelven publikált szabadalomra nézve a szolgáltatás nyújtása külön megállapodás alapján lehetséges.) Az MSZH által megadott szabadalmakra jogérvényességi kutatás nem kérhető.

A kutatási jelentés idézi a kutatás során talált, a szabadalom vitathatósága szempontjából relevánsnak ítélt iratokat. A jelentés rövid tartalmi össz-

szefoglalást ad az idézett dokumentumokról, majd részletes indokolással alátámasztott véleményt közöl arról, hogy a jogérvényesség (vitathatóság) szempontjából vizsgált szabadalom tárgya az idézett dokumentumokban foglalt ismeretekhez képest az elsőbbség napján kielégíthette-e az újdonság és a feltalálói tevékenység követelményét.

A jelentéshez a hivatal mellékeli az idézett dokumentumok másolatát.

A szabadalomtisztasági kutatás

A szabadalomtisztasági kutatás keretében a hivatal feltárja a megrendelő által hasznosítani kívánt termék vagy eljárás tárgykörével egyező tárgykörű olyan szabadalmakat, amelyek az ugyancsak a megrendelő által megjelölt országok bármelyikében érvényben vannak, és részletes indokolással kísért véleményt mond arról, hogy a hasznosítani kívánt termék vagy eljárás beleütközhet-e valamelyik idézett, érvényes szabadalom oltalmába.

A szolgáltatás igénybevétele a következő előnyöket hozhatja a megrendelőnek:

- Veszteségeket kerülhet el azzal, ha még az új termék vagy eljárás kifejlesztése előtt felméri a bitorlási kockázatot.
- Komoly jogi, pénzügyi és presztízshátrányokat előzhet meg, ha a gyártás, a használat, az értékesítés, az import megkezdése előtt meggyőződik arról, hogy nem fogja sérteni más szabadalmát.
- Annak ismeretében szervezheti meg exporttevékenységét, hogy melyik országban nem áll az értékesíteni kívánt termék szabadalmi oltalom alatt.
- Kellő időben, megfelelő tudással felvértezve kezdhet licenciatárgyalásokba.
- Fel tud készülni az esetleges bitorlási vádakra az általa már megismert szabadalom tekintetében.

A szabadalomtisztasági kutatás alapja a terméknek vagy az eljárásnak a megrendelő által rendelkezésre bocsátott leírása és (ha van) rajza, a műszaki megoldás egyértelmű ismertetésével, angol, német, francia vagy magyar nyelven. Azt is meg kell jelölnie, hogy mely országok érvényes szabadalmaira terjedjen ki a kutatás és az elemzés.

A kutatást a hivatal a nemzetközi, illetve a megállapodás szerinti nemzeti szabadalmi adatbázisokban végzi, egyfelől maguknak a releváns szaba-

dalmaknak és szabadalmi családtagoknak a feltárására, másfelől érvényességük megállapítására a megbízó által megjelölt országokban.

A kutatási jelentés idézi a kutatás során feltárt, a hasznosítani kívánt termék vagy eljárás tárgykörével egyező tárgykörű olyan szabadalmakat, amelyek a kutatásba vont országok bármelyikében érvényben vannak, és feltünteti, hogy az illető szabadalom (illetve annak szabadalmi családtagja) mely ország(ok)ban érvényes. Ezenkívül elemző összevetés alapján, indokolás kíséretében a hivatal véleményt közöl arról, hogy a megrendelő terméke vagy eljárása beleütközhet-e valamelyik idézett érvényes szabadalomba.

Az idézett dokumentumok másolata a jelentés mellékletét képezi.

Az eddigi tapasztalatok

A szabadalmi kutatási szolgáltatások megindításáról szóló hivatalos tájékoztatás 2007 októberében jelent meg a Magyar Szabadalmi Hivatal honlapján. Az első év eredményesszámai összességében még szerények, de növekvő érdeklődést tükröznek az új szolgáltatások iránt. Az eddigi megbízások főleg két, „szokványosnak” tekintett szolgáltatástípusra, az újdonságkutatásra és a szabadalmazhatósági véleménnyel kiegészített újdonságkutatásra irányultak. Húsz megbízás érkezett külföldről és tizenkettő belföldről; a megrendelők között cégek és magánszemélyek egyaránt voltak. A hivatal a megbízásoknak rövid határidővel eleget tett. A megrendelést egyesek személyesen nyújtották át, de a többségé faxon, illetve elektronikus levélben érkezett. A kutatási jelentések kézbesítésének módja is különböző volt a megbízók kívánsága szerint: személyes átvétellel a hivatal ügyfélszolgálatánál, továbbá postai levél, illetve e-mail útján.

A szabadalmi kutatási szolgáltatásokról szóló hivatalos tájékoztatások; kapcsolatfelvétel

Az elérhető szolgáltatások részletes ismertetése, valamint a szerződési feltételekre, a térítési díjakra és a kapcsolatfelvétel módjára vonatkozó tájékoztatás az MSZH honlapján megtalálható, ahonnan a megrendelési űrlapok is letölthetők

(http://www.mszh.hu/szolgaltatasok/szab_kutatasi_szolg.html).

A szabadalmi kutatási szolgáltatásokra vonatkozóan további felvilágosítás kérhető a Magyar Szabadalmi Hivatal következő elérhetőségein:

- **Telefon:** (+361) 474 5871
- **Fax:** (+361) 474 5850
- **E-mail:** patent.services@hpo.hu
- **Postai cím:**
Magyar Szabadalmi Hivatal
1370 Budapest 5, Pf. 552
„szabadalmi kutatás”

Az Európai Szabadalmi Hivatal honlapján egy önálló oldal hirdeti – a nemzeti szabadalmi hivatalok alkotta konzorcium tagjaként – a Magyar Szabadalmi Hivatal ajánlatát az ismertetett öt típusú szabadalmi kutatási szolgáltatásra:

<http://www.epo.org/about-us/european-patent-network/ssp/hu-po.html>. Az oldal feltünteti a szolgáltatások legfontosabb paramétereit és az elérhetőségi adatokat.

Összefoglalás

Az MSZH elkötelezte magát arra, hogy iparjogvédelmi hatósági feladatkörén túl, a szellemi tulajdon-

védelem előmozdításában viselt felelőssége keretében felajánlja a rendelkezésére álló szakértelmet szerződésen alapuló szabadalmi kutatási szolgáltatások nyújtására mind belföldi, mind külföldi megrendelők számára. E szolgáltatásaival alapvetően azt a célt kívánja szolgálni, hogy segítsen a cégeknek és a magánszemélyeknek hozzájutni ahhoz az információhoz, amelyre szükségük lehet a szabadalmi jogokkal összefüggő döntéseik megalkotásához, a jogsértési kockázatok és a fölösleges ráfordítások elkerüléséhez. Az MSZH 2007 őszén indította el szabadalmi kutatási szolgáltatásait, amelyek keretében jelenleg öt szolgáltatási típusból lehet választani. Részletes tájékoztatás az MSZH honlapján található: <http://www.mszh.hu>.

Beérkezett: 2008. VII. 23-án.

Kürtös József

szakmai főtanácsadó,
a Magyar Szabadalmi Hivatal
Szabadalmi Főosztályának
főosztályvezető-helyettese.
E-mail: jozsef.kurtos@hpo.hu

A noteszgépek megelőzték az asztali konfigurációkat

Az IDC piackutató cég a legfrissebb tengerentúli negyedéves eredményeket látva kiemelte, hogy most először kelt el több mobil számítógép három hónap alatt, mint amennyi asztali konfiguráció. Ez azt jelzi, hogy a mobilitás nyújtotta előnyök, a kedvezőbb árak egyre több vásárló szívét hódítják meg – a változásban az otthoni felhasználók és a vállalatok egyaránt fontos szerepet játszanak.

A mobil számítógépek a teljes piaci eredmény 55%-át mondhatták magukénak idén ősszel, amivel előnyre tettek szert a hagyományos asztali konfigurációkkal szemben. Három hónap alatt több mint 9,5 millió noteszgép talált gazdára a tengerentúlon, ami 18 százalékos növekedést jelent az egy évvel korábbi eredményhez képest. A viszonylag aktív iskolai szezon tehát jó mutatókat eredményezett, amit még a lapok főcímeit meghódító pénzügyi válság sem tudott közvetlenül befolyásolni. Egyes cégek – mint például a *Toshiba* – szinte kizárólag a noteszgépekre koncentráltak, mások – így a *Sony*, az *Acer* és a *Lenovo* – 65%-osnál is magasabb arányban adtak helyet a mobil termékeknek. Az elhúzódó gazdasági válság ugyan negatív hatással lesz az eladásokra, komoly visszaeséstől azonban egyelőre nem tartanak sem a gyártók, sem pedig az elemzők.

Az *Asus* tervei kiemelt figyelmet érdemelnek, hiszen az Eee PC család révén a cég sikeresen hódította meg az újonnan kialakuló netbook piacot. Egy 200 dolláros változat bemutatását tervezik 2009-ben. A 7 és 8,9 hüvelykes kijelzővel ellátott példányok kiszorúlnak a boltok polcairól, ezeket fokozatosan felváltják majd a 10 hüvelykes modellek. Európa továbbra is fontos a cég számára, hiszen a harmadik negyedévben a cég bevételeinek 53 százaléka innen származott.

/Sg.hu Hírlevél, 2008. november 4./

(Sz. P.)